

Pohlednice z 20. století

Soubor sloupků, které vycházely
od 14. března 1998 do 14. září 2001 týdně v časopisu
Kutnohorské noviny, později Kutnohorský deník

Richard Jung

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Jung, Richard

Pohlednice z 20. století : soubor sloupků, které vycházely od 14. března 1998 do 14. září 2001 týdně v časopisu Kutnohorské noviny, později Kutnohorský deník / Richard Jung. -- V Tribunu EU vyd. 1. -- Brno : Tribun EU, 2009. -- 249 s.

ISBN 978-80-7399-689-5 (brož.)

316-051 * 929 * 323

- Jung, Richard, 1926-
- sociologové -- 20.-21. stol.
- společnost a politika -- 20.-21. stol.
- autobiografické vzpomínky
- sloupky
- sborníky

323 - Vnitropolitický vývoj, politický život [15]

929 - Biografie [8]

© Richard Jung, 2009

Vydalo nakladatelství Tribun EU v roce 2009

ISBN: 978-80-7399-689-5

Seznam

Úvod	1
Předmluva, léto 2001	2
New Jersey, USA, dne 22. listopadu 1963	5
Kutná Hora, 15. března 1939	7
Oslofjord, slunovrat 1951	9
Oslofjord, slunovrat 1951 (II)	11
Oslofjord, slunovrat 1951 (III)	13
Český Kronštadt (I), květen 1945	15
Český Kronštadt (II), květen 1943	17
Český Kronštadt (III), říjen 1944	19
Kinderstube (I), 1931-1938	21
Kinderstube (II), 1937 až 1941	23
Český Kronštadt (IV), listopad 1945	25
Princeton University (I), podzim 1959	27
Princeton University (II), podzim 1959	29
Český Kronštadt (V), listopad 1945	31
Manhattan – Antigua, 18. prosince 1964	33
Antigua – Ithaca, NY, 10. ledna 1966	35
Kutnohorští Junáci, 1912	37
Kutnohorští Junáci v Itálii, 1918	39
Kutnohorští Junáci na Slovensku, 1919	41
Salzburg, srpen 1953 (I)	43
Salzburg, srpen 1953 (II)	45
Salzburg, srpen – září 1953 (III)	47
Salzburg, srpen – září 1953 (IV)	49
Salzburg, září 1953 (V)	51
Hawaii, 1. ledna 1986	53
Langley, Virginia, USA, říjen 1961	55
Langley, Virginia, USA, říjen 1961 (II)	57
Uctění památky českých legionářů	59
Iraklion, Kréta, dušičky 1998	61
Kutná Hora, pátek 13. listopadu 1998	63
Langley, Virginia, USA, říjen 1961 (III)	64
Camelot, 1960-1963 (I)	65
Camelot, 1960-1963 (II)	67
Camelot, 1960-1963 (III)	69

Camelot, 1960 – 1963 (IV)	71
Laponsko, Silvestr 1948	73
Na Nový rok, do Norska krok – 1949	75
Na tři krále, od hranic dále – 1949	76
Americký Zapadákov – 1964	78
Akademické putování – 1963-1964	80
Život v břečtanu – 1964-1968	82
Město a talár – 1964-1968	84
Kousek od blázince – 1964-1968	86
Po tatínkově odjezdu – 1965	88
Lovy bez halali (I) – 1965	90
Lovy bez halali (II) – 1966-1968	92
Lovy bez halali (III) – 1967-1968	94
Pražské jaro (I) – 1967-1968	96
Pražské jaro (II) – 1968	98
Pražské jaro (III) – 1968	100
Pražské jaro (IV) – léto 1968	102
Havaj, léto 1968	104
Kass: známe se od roku 1955	106
Havaj - více než krásné pláže: 1968-1970	108
Pražský podzim a zima na Havaji: 1968-1969	110
Lovy bez halali (IV), Kanada 1970-1980	112
Lovy bez halali (V) – 1970-1980	114
Paříž, 1999 a 1948 (I)	116
Paříž, 1999 a 1948 (II)	118
Paříž, Evropa a my – srpen / září 1999	120
Jihlava, říjen 1999 a květen 1938 (I)	122
Jihlava, říjen 1999 a květen 1938 (II)	124
Kutná Hora, léto 1938 (I)	126
Kutná Hora, léto 1938 (II)	128
Listopad 1989 z venku (I)	130
Listopad 1989 z venku (II)	132
Listopad 1999 z vesmíru	134
Z Evropy do Ameriky 1953 (I)	136
Z Evropy do Ameriky 1953 (II)	138
Z Evropy do Ameriky 1953 (III)	140
Z Evropy do Ameriky 1953 (IV)	142

Z Evropy do Ameriky 1953 (V)	144
Z Evropy do Ameriky 1953 (VI)	146
Vánoce 1944	148
Vánoce 1948 (I)	150
Vánoce 1948 (II)	152
Vánoce 1948 (III)	154
Atlantis, 1948-2000	156
Berkeley 1955 a Kutná Hora 2000	158
Studia v Americe, 1954-1956 (I)	160
Praha, 21. 3. 2000	162
Studia v Americe, 1954-1956 (II)	164
Studia v Americe, 1954-1956 (III)	166
Studia v Americe, 1954-1956 (IV)	168
Studia v Americe, 1954-1956 (V)	170
Studia v Americe, 1954-1956 (VI)	172
Malá pevnost, 3. května 1945	174
Studia v Americe, 1954-1956 (VII)	176
Studia v Americe, 1954-1956 (VIII)	178
Praha, březen 1948.	180
Studia v Americe, 1954-1956 (IX)	182
Kutná Hora, 1. června 2000	184
Studia v Americe, 1954-1956 (X)	186
Letní slunovrat 2000	188
Nikde, září 2000	190
Země mýtů a snů, 1989-1991 (I)	192
Země mýtů a snů, 1989-1991 (II)	194
Bylo nás pět, 1955-20?? (I)	196
Bylo nás pět, 1955-20?? (II)	198
Bylo nás pět, 1955-20?? (III)	200
Bylo nás pět, 1955-20?? (IV)	202
Odboj, kriminál a exil, 1939-1989 (I)	204
Vánoce 1950 (Norsko)	206
Bylo nás pět, 1995-20?? (V)	208
Náš první padlý, Pankrác 22. VI. 1940	210
Bylo nás pět, 1995-20?? (VI)	212
Bylo nás pět, 1955-20?? (VII)	214
Vassar College, 1953-1955 (I)	216

Vassar College, 1953-1955 (II)	218
Vassar College, 1953-1955 (III)	220
Jarní rituály dvacátého století	222
Vassar College, 1953-1955 (IV)	224
Amsterdam, duben 2001	226
Země mýtů a snů, 2001 (III)	228
Odboj, kriminál a exil, 1939-1989 (II)	230
Odboj, kriminál a exil, 1939-1989 (III)	232
Odboj, kriminál a exil, 1939-1989 (IV)	234
Odboj, kriminál a exil, 1939-1989 (V)	236
Odboj, kriminál a exil, 1939-1989 (VI)	238
Vánoce 1969, Havaj (I)	240
Vánoce 1969, Havaj (II)	242
Postmoderní schola ludus	244
Přeskupení, léto 2001	246
Dovětek	248

*Minulost je neurčitá
přesně si nepamatuji nic.
Za data, jména a místa neručím.
Tehdy a tam jsem ale opravdu s někým něco takového prožil.*

Úvod

V září 2001 jsem svým tehdejším čtenářům slíbil, že své vzpomínky, které vycházely v letech 1998 až 2001, nabídnu v jednom svazku. Tento slib plním až v únoru 2009.

Obsah je nezměněn. Nabízel se titul „Vzpomínky...“, jak jsou mé novinové statě v knihovnách katalogizované na Internetu. Uvažoval jsem, že je nazvu „Koloběžka“. Tak byly tyto sloupky mezi čtenáři novin, dle k nim pravidelně otištěné fotografie, známy. Nakonec jsem titul „Pohlednice 20. století“ jako autentický i pro tuto sbírku nechal.

Přibyl tento úvod a dovětek. V dovětku se zmíním též o některých osobních událostech v 21. století.

V Kutné Hoře, únor 2009

Předmluva, léto 2001

Narodil jsem se v čáslavské nemocnici, kde tehdy byla Kutnohořany oblíbená porodnice, ale za několik dnů mne převezli domů do Kutné Hory. Tu jsem celý život považoval za svůj domov. Přežil jsem válku i Malou pevnost Terezín, dodělal rychle maturity na gymnáziu a vyšší hospodářské škole a začal studovat v Praze práva. V roce 1948 jsem odešel do exilu a v roce 1989 jsem se vrátil do rodinného hospodářství v Kutné Hoře, které jsem po otci před dvěma léty zdědil. Na jaře 1990 za mnou přišla též má mladší, tehdy šestnáctiletá dcera Arlena.

Až do podzimu jsme devastované prostory upravovali pro civilizovaný život. Pořídili jsme si dva psy – německého ovčáka, který dostal jméno Huron, a dobrmana, kterého jsme nazvali Banzai. V září jsem se musel aspoň na semestr vrátit do Edmontonu, kde jsem byl na Albertské univerzitě profesorem sociologie, profesorem teoretické psychologie a ředitelem Centre for Systems Research. Zařídil jsem si odchod do předčasného důchodu, byl jsem jmenován emeritním profesorem a v prosinci 1990 jsem byl zpět v Kutné Hoře. Dcera Arlena v Kutné Hoře mezitím zůstala sama, starala se o psy a o další úpravy objektu. Více než rok v Kutné Hoře učila angličtinu, nejprve hbitě se transformující profesorky ruštiny, potom studenty gymnázia, průmyslovky a různé skupiny. Poté několik let v Praze na Karlově univerzitě studovala češtinu, historii a mezinárodní vztahy.

Po návratu z exilu jsem se první dva tři roky věnoval hlavně akademickým úkolům a jiným intelektuálním a politickým činnostem v Praze. Byl jsem mj. profesorem politologie na nové Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a prezidentem nově zřízeného Masarykova ústavu pro pokročilá (postgraduální) studia na Českém vysokém učení technickém v Praze. Když se mé zdraví podstatně zhoršilo, dal jsem všude výpověď a z Prahy jsem se stáhl. Uplynulo několik zbytečně ztracených let v Kutné Hoře, než mne konečně správně diagnostovali na IKEMu.

Po pětinašobném srdečním obchvatu (lidově česky prý: bajpásu) jsem se v Kutné Hoře posledních pět let věnoval různým zájmům. Bylo mi nabídnuto, abych kandidoval v druhých volbách do Senátu. Než jsem myšlenku zavrhl, věnoval jsem jí dost času a úsilí. Byl jsem, nebo ještě jsem, mj. členem Sokola a kutnohorských Oldskautů, mluvčím Nadání – volného sdružení občanských iniciativ Kutnohorska, předsedou místní a poté okresní organizace Českého svazu bojovníků za svobodu, předsedou Občanského sdružení Údolí Vrchlice, pořadatelem Kutnohorských konfrontací, místopředsedou Nadace Kutná Hora – památka UNESCO, předsedou Komise životního prostředí Rady města Kutné Hory a prvním prezidentem obnoveného

Rotary Clubu Kutná Hora, který sdružuje členy z Čáslavi, Kolína, Kouřimi, Kutné Hory, Prahy, Pardubic a Uhlířských Janovic.

Hned na začátku existence Kutnohorských novin mne jejich první šéfredaktor pan Košárek pozval, abych týdně odpovídal na otázky v Anketě. Anketní otázka na různá místní či celostátní aktuální témata byla kladena vždy stejnému panelu místních respondentů. Tam jsem se trochu naučil psát pro noviny v omezeném prostoru a pravidelně. Do Ankety Kutnohorských novin (později Kutnohorského deníku) jsem přispíval od 8. října 1997 do 8. července 1999. Tehdy jsem skončil a brzy po té skončila i Anketa. Se svolením redakce Kutnohorského deníku lze najít otázky a mé odpovědi na internetové adrese [http://www.richardjung.cz/97e\(1\).pdf](http://www.richardjung.cz/97e(1).pdf).

Ale psát pro Kutnohorské noviny se mi nějak zalíbilo, tak jsem redakci nabídl vlastní týdenní sloupek vzpomínek a občasných úvah. Napadl mne název „Pohlednice z 20. století“ a fikci, že jde o dobové pohlednice, jsem z počátku udržoval. Můj bratranec JUDr. Ladislav Jung se vrátil v roce 1990 z exilu v Austrálii. Když se konečně dostal ke třídění pozůstalosti po dávno zemřelém otci, někdy v roce 1998 mi poslal několik fotek naší rodiny. Mezi nimi byla i má dětská fotografie od kdysi známého kutnohorského fotografa naproti Kamenné kašně, pana Kutiny. Připadalo mi, že na ní vypadám opravdu, jako že ve svých čtyřech nebo pěti letech jedu do světa – na koloběžce, a tak jsem ji vybral jako portrét autora.

Každý sloupek začínal touto fotografií, která je nyní na obálce knihy, a motem:

Minulost je neurčitá. Přesně si nepamatuji nic.

Za data, jména a místa neručím.

Tehdy a tam jsem ale opravdu s někým něco takového prožil.

Pod textem sloupku byly údaje o autorovi. Když mne na začátku redakce Kutnohorských novin představovala čtenářům, pod mým jménem stálo:

(Autor pochází z Kutné Hory, v letech 1948 až 1989 žil v zahraničí. Vyučoval sociologii, psychologii, politologii na různých světových univerzitách. V devadesátých letech působil rovněž na Univerzitě Karlově a ČVUT. Nyní je mj. vědeckým pracovníkem Sociologického ústavu České akademie věd a z Kutné Hory řídí International Center for Systems Research.)

Poté, co si čtenáři na Pohlednice zvykli, zkrátil se údaj:

(Autor je Kutnohořan. V letech 1948 až 1989 žil v exilu.)

Pohlednice, kterým někteří čtenáři přezdívali koloběžka, vycházely týdně kromě dvou letních měsíců od 14. března 1998. Nevynechal jsem ani jednou. Dosud poslední vyšla 14. září 2001. O tom, co jsem chtěl čtenářům říci, vím

jen já, a o tom, co jim to řeklo, vědí jen oni. Nicméně psaní Pohlednic mi poskytlo příležitost oživit si, zorganizovat a zhodnotit své vzpomínky, kterou bych jinak neměl. Za tu příležitost jsem redakci i čtenářům vděčen.

Začal jsem několik řad pohlednic, které jsem ještě nedokončil. Jsou to série „Český Kronštadt“, „Odboj, kriminál a exil“, „Bylo nás pět“, „Studie v Americe“ a další. Dlouho jsem chtěl a stále ještě chci psát o životech svých rodičů, příbuzných a některých lidech z Kutné Hory pro mne významných. Mezi ně patří občas policista, za okupace člen Obrany národa a vždy bratr Skaut Augustin „Štěnda“ Štěnička, jakož i moji spoluvězni na Malé pevnosti Terezín – legionář a člen Obrany národa bratr Josef Kubant a sestra Helena Kubantová, jeho manželka. Tyto životy jsou též významným svědectvím o podstatě 20. století. Abych to vše napsal, jeden sloupek za týden, potřeboval bych asi další tři roky. Avšak nyní, snad dočasně, pravidelnost mých sloupků v Kutnohorském deníku končí.

Přestože jsem své profesní, intelektuální a přátelské styky v zahraničí přes deset let velmi zanedbával, jsem stále zván, abych se scházel, psal a přednášel. Rád bych se tomu nyní na čas více věnoval. Pohlednice tímto nekončí. Dohodl jsem se s redakcí, že je budu psát jen občas. Prozatím ty, které vyšly od 14. března 1998 do 14. září 2001, nabízím zde čtenářům v jednom svazku.

V Kutné Hoře, září 2001.

Richard Jung